ESTABLISHED 1912.
AMERICA
PUBLISHED THREE TIMES A WEEK
Monday, Wednesday and Friday
by
THE PROVIDENCE ASS'N,
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.
Telephone: 2419 Market.
The best advertising medium.—Rates furnished on application.

АМЕРИКА

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1912.
АМЕРИКА
ВИХОДИТЬ ТРИ РАЗИ В ТИЖДЕНЬ: ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДА І ПЯТНИЦЯ.
Видає запомогова орґанізація
„ПРОВИДІНЄ",
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.
Telephone: 2419 Market.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „AMERICA".

ОФІЦІЯЛЬНИЙ ОРҐАН ТОВАРИСТВА ПРОВИДІНЄ (AMERICA) OFFICIAL ORGAN OF THE PROVIDENCE ASS'N

Ч. 106. РІК VIII. ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., СЕРЕДА, 10 ВЕРЕСНЯ, 1919. ЦІНА 3 ЦЕНТИ.—PRICE 3 CENTS. PHILADELPHIA, PA., WEDNESDAY, SEPTEMBER, 10. 1919. VOL. VIII. № 106.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ПРИЗНАЄ ПОЛЬСЬКІ ЗАБОРИ.

ВИЇМОК З ПРОМОВИ ПРЕЗИДЕНТА В СПРАВІ МИРА, ВИГОЛОШЕНОЇ В ОМАГА, НЕБРАСКА.

„Івнінґ Поблик Леджер" з дня 8. вересня, у виданю „Спорт Екстра" на 8-ій стороні перша шпальта з гори видрукував повний текст промови президента Вілсона, виголошеної ним в місті Омага, Небраска дня 8. вересня. З тої промови передруковуємо уступ затитулований „Поладнує европейські претенсії до країв", який звучить в дослівнім перекладі:

Ми пійшли далеко в наших запевненях в справі прав народів, що ми не тільки впевняємо, що народ має право вибрати своє власне правительство якеб його вдоволювало, але що має й право змінити його в кождім напрямі і у всякий час. Дуже гарно.

„І я знаю, що тут, у Небрасці є много таких, що прибули із країни траґічної історії, власне тепер відбудованої републики Польщі: і тому хочу звернути вашу увагу на факт, що там Польщу цілковито відбудовано: вона не тільки дістала край, який передше належав ся Полякам, але їй признано й ті краї, які заняли Поляки і які вони тепер занимають а яким було дозволено оставати під иншим панованєм: той край дано Польщі на підставі засади, котру визнаємо ми всі в наших серцях.

Для оминення всяких можливих непорозумінь, той уступ подаємо також і в оригіналі:

We have gone so far in our assertions of the popular right that we not only say that the people have the right to have a goverment of their own satisfies, but that they have the right to change it in any respect, any time. Very well.

That principle lies at the heart of the treaty. There are people in Europe who never before could say that the land they lived on was their own, and that the choice they would make of their lives was their own choice.

I know there [illegible] many in Nebraska who came from that country of tragical history the now restored republic of Poland, and I want to call your attention to the fact that Poland is here given her complete restitution; and not only is she given the land that formerly belonged to the Poles, but she is given the lands which were occupied by the Poles and now are occupied by and had been permitted to remain under other sovereignty, and she is given that land under a principle that our hearts approve of.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВЗИВАЄ ЖИДІВ ДО ПРОВІРЕНЯ ПОГРОМІВ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Копенгаґа, 7. вересня.—Українське правительство видало маніфест до Жидів цілого сьвіта, щоби вони вислали комісію на Україну в цїли переведеня слїдства над жидівськими погромами. В маніфестї радить українське правительство взяти до Комісії визначних жидівських діячів, письменників, фільософів і т. п.

БОЛЬШЕВИКАМ ЩАСТИТЬ СЯ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 7. вересня. — Большевицьке бездротне донесенє, одержане тут, говорить, що большевики заняли місто Тобольск, столицю Західної Сибіри і тобольської ґубернії. Про заняте міста Ахтюбінськ, в ґубернії Турґай, доносять також большевики. Вони мали взяти 4000 бранців і богато гармат.

І КОЛЧАКОВИ СЛУЖИТЬ ЩАСТЄ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 8. вересня. — Адмірал Колчак, голова загально російського правительства зачав протиофензиву проти большевиків 1. вересня — доносить телеґрама з Омска.

Большевики відступають, каже звіт. Завзятий бій кипить в околиці Валоторовська і Корґану (над рікою Тоболь, 300 миль на захід від Омска).

Большевицька телеґрама з Москви каже, що Колчак віднїс ся до Японії о поміч; зате обіцяв дати Японцям приватні на острові Сахалін і Журійський край.

БОРОТЬБА З БОЛЬШЕВИКАМИ

Не відомо тільки хто відбив большевицькі наступи.

Лондон, 9. вересня. — Відбито большевицькі наступи, переведені при помочи опанцирених канонірок над рікою Принетню.

ПОЛЯКИ ДОНОСЯТЬ ПРО ПОБІДУ

Лондон, 9. вересня. — Як доносить польський офіціяльний звіт, ведеть ся завзята боротьба поміж польськими і большевицькими військами понад рікою Двиною. Звіт доносить, що Поляки відносять побіду.

Большевиків помимо того, що вони послугували ся панцирними поїздами і автомобілями, відбито. Вони понесли важкі втрати.

АВСТРІЯ РІШИЛА СЯ ПІДПИСАТИ МИР

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Відень 8. вересня. — Народні збори рішили голосованєм (97 проти 23) в суботу підписати мировий договір і запротестувати проти заборони вільного розпоряджуваня собою.

Німецькі націоналісти голосували проти підписуваня договору, а деякі члени Полудневого Тиролю цілком здержали ся від голосованя. Голосованє прийняло на чергу по принятю рішеня правительства, підписати мир під протестом. Християнський соціяліст Гавзер заявив, що територіяльні услівя договору разячо противлять ся національному кличеви про самовизначенє і проти засад, на яких заключено перемирє.

„Ми ще раз піносимо наш голос проти мира, основаного на брутальній силї. Одноцушно ми протестуємо проти поділу наших народів на вільні і невільні, як се зроблено в отсім мирі; ми дальше заявляємо, що 4.000.000 Німців, піддані під чуже ярмо, будуть все підносити голос про самовизначенє, як одиноко можливу підставу, на якій новочасна держава може спочивати".

Париж, 8. вересня. — Австрійська Делеґація в Сен Жермен повідомила французьку мирову місію, що з Відня прислано вістку, що Австрія приняла мировий договір і що Др. Карло Реннер має обовязок підписати документ.

Др. Реннер є тепер в дорозї до Парижа. Його підпис буде положений на мировім договорі в середу о 10 годині рано.

РУМУНІЇ НЕ ВІЛЬНО РОБИТИ ЗАСТЕРЕЖЕНЯ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 8. вересня. Румунська мирова Делеґація вислала повідомленє на мирову конференцію, що вона задумує підписати мировий договір з Австрією з певними застереженями.

Найвисша Рада мирової конференції повідомила Румунію, що вона мусить підписати мировий договір без ніяких застережень, або здержати ся загалом від підписуваня. Румунська мирова Делеґація ще не рішила нічого в сїй справі.

Державна Рада Чехословакії завізвала краєве правительство не підписувати австрійського мирового договору, коли рішенє в справі Тешена не буде вдоволяюче, — так пишуть ґазети на основі телеґрам з Ціріху.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВАРВАРСТВА НА УКРАЇНІ

Масові розстріли. У Воронїжщині нема зовсім хлїба.

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 9. вересня. — Як доносять вісти з Одеси, поповнювані в тім місті варварства большевиків перейшли всякі границї. Кількасот робітників, вчисляючи в то і зелїзничників розстрілено за то, що вони не хотіли підчинити ся приказови ґенеральної мобілїзації. Двіста моряків з купецьких корблїв застрілено за то, що вони запротестували проти того приказу.

Утїкач з Воронїжа доносить, що більша часть тамошних мешканців остала без хлїба. Протягом послїдного тижня на торговици продавано виключно тільки огірки і ягоди.

КАРА СМЕРТИ ПОГРОМЩИКАМ НА УКРАЇНІ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 7. вересня. — Оголошено вчера в Українськім бюрі, що Рада міністрів України рішила наложити кару смерти на тих, що викликують протижидівські погроми.

КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖИДІВ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 8. вересня. — Перша конвенція українських Жидів в Америці, що відбула ся в Бродвей Сентрал, радила над долею нещасних Жидів на Україні. Прибуло около 600 делеґатів, які заступали 205 товариств і орґанізацій українських Жидів в Злучених Державах. Принято богато резолюцій, між иншими висловлено протест проти страшних погромів на Україні і відчитано резолюцію, ухвалену Українцями (християнами) на конвенції 23. серпня (?) в Ню Йорку; в тій резолюції заявляють Українці, що вони встидають ся сього, що на Україні відбувають ся погроми. На закінченє рішено вислати жидівську комісію з Америки на Україну в цїли провіреня жидівських погромів. Мають також заложити пресове бюро в цїли зібраня матеріялів про погроми.

Складайте жертви на Фонд Оборони Галичини! Нинїшні вісти повинні зворушити найбільш камінне серце Українця! Ваша доля в ваших руках! Ратуйте самі себе!

ЕСТОНІЯ РОЗПОЧАЛА МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ З БОЛЬШЕВИКАМИ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Гельсінґсфорс, 7. вересня. — Естонське правительство розпочало переговори з большевиками в справі мира. Большевицькі услівя обіймають признанє естонської независимости, недоторканість етноґрафічних границь і віддане естонського маєтку, вкраденого большевиками; додане головне услівє, що Естонія не дозволить большевицьким ворогам, Британцям Москалям уживати свого краю, яко підстави до воєнних операцій.

Естонці думали відкинути услівя по легкій застанові, але опісля, дістати осторогу від небезпечного британського большевицького аґента, котрий шойно прибув до Ревалю, кабінет нараджував с яцїлий день і рішив почати поважні переговори з большевиками в справі мира.

Британські власти настають на те, щоби переговори не відбували ся на естонській землї; в той спосіб большевики не будуть мати нагоди до аґітації.

НАРАДИ УКРАЇНСЬКИХ ДИПЛЬОМАТІВ

Дня 6. серпня с. р. розпочали ся в Карльсбаді в Чехії кількадневі наради відпоручників українських дипльоматичних представництв. Під проводом міністра зак. справ Вол. Темницького беруть в них участь: посол Сінґалевич, держ. секретар Бурачинський і радник посольства Политика з Відня, пос. Галаган з Будапешту, посол Порш з Берлїна, посол Микола Василько з Берна, голова надзв. дипл. місії Славинський з Праги, голова надз. дипл. місії Яковлїв з Гаґи, голова надзв. дипл. місії др. Дмитро Левицький з Копенгаґи, радник надзв. дипл. місії др. Ярослав Олесницький з Лондону і один з членів мирової місії Парижа. Предметом нарад є сучасне міжнародне положенє України.

АНҐЛІЙСЬКІ ВІЙСКА ВИБИРАЮТЬ СЯ З АРХАНГЕЛЬСКА

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 8. вересня. — Урядово оголошено нині, що британські війска полишають Архангельск.

Вашінґтон, 8. вересня. — Опорожненя Архангельська британськими війсками вижидано тут через якийсь час. Нема однак ніяких відомостий, що діє ся з французькими, італійськими, а навіть і сербськими війсками, котрі там ще лишили ся були після останних звітів.

Всї американські війска забрали ся були з сеї околиці; останні події означають, що алїянти рішили ся полишити протибольшевицькі російські війска і посилати їм харчі о скільки се можливе. Натиск в Анґлії за забранєм війск з Архангельська був так великий, що всякі змаганя скріпити їх виситкого нових війск викликували бунти.

Збирайте стару одїж, щоб приодїти наших братів в старім краю!

АМЕРИКАНСЬКО - ЛИТОВСЬКИЙ БАНК

Париж, 7. вересня. Литовська Делеґація на Мирову Конференцію подає до відомости, що заложено американсько-литовський банк. Є се перший крок в змаганях, щоби довести до близших торговельних зносин між обома краями. Литовці в Америці й американські підприємці є підпорою сього банку.

Першим фінансовим ділом сього банку на Литві буде —як кажуть литовські делеґати —усуненє російської і німецької валюти і заведенє народних (литовських) гроший, щоби підпомочи литовську торговлю. Отся галузь буде однаково в інтересї Естонії як і Литви, а за підставу візьметь ся шведську монетарну систему.

БОЛЬШЕВИЦКА "ГУМАННІСТЬ"

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Женева 6 вересня. Румунське бюро в Берні (Швайцарія) стверджує, що румунські війска по занятю Будапешту відкрили 270 тїл небіщиків під парляментарним будинком. Є се жертви комуністичного терору. Серед фляшок шампана в одній фабриці відкрито 60 инших небіщиків, а в католицькім монастири знайдено тїла 80 сьвящеників, котрих там замкнено і заморено голодом на смерть.

Найбістрашнїйший випадок комуністичного терору є убийство звісного мадярського сьвященика; проповідника, Гоха; його розпяли большевики на хресті перед церквою. Всї згадані злочини поповнено на підставі письменного розказу комуністичного провідника, Комісаря Тібора Самуелї, мабуть за згодою самого Белї Куна є так каже бюро.

Лондонська телеґрама з Базилеї, подана 4 вересня, говорить ткож, про такі потаємні убійства зі сторони комуністів.

Білгород, 8. вересня. — Урядові звіти з Югославії з Могацана Захінїй Угорщинї доносять, що замічено там богато трупів, що пливуть на Дунаю. Звіт каже, що по низше Будапешту 300 тїл викинула на беріг в місцевости Кішкешеґ, 200 в Бая, а 14 в Могацу. В Могацу трупи були повязані парами; судячи після одежи, небірики були робітниками.

НІМЕЦЬКІ РОБІТНИКИ ДЛЯ ФРАНЦІЇ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Берлїн, 9. вересня. — Як подає берлїнський денник „Форверст," 400,000 німецьких робітників добровільно зголосило ся до робіт при відбудовах у Франції.

ХОЛЄРА В РОСІЇ

Стокгольм, 8. вересня. — Від 200 до 300 осіб вмирає денно в Петрограді на холєру, після донесень звідтам. Ізза недостачі медицини й харчів богато шпиталїв замкнено.

Санітарні условини в Петрограді стають кождої години більше нестерпні. Правительство видало розпороджене, на підставі якого замкнено всї шпиталї, що стояли під опікою Сестер Милосердя.

ОБОРОНЕЦЬ ВІТЧИНИ НА РІДНІЙ ЗЕМЛИ

Ґенерал Першінґ прибув до Ню Йорку.

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Ню Йорк, 8. вересня. — Першінґ знова дома!

Стоячи на містку великанського „Левіятана, що вже собою сам є символом побіди над Німеччиною, командант найбільшої армії, яка колинебудь воювала під американським знаменем, зближав ся поволи нинї рано до заливу — він, що здобув всесьвітну славу, витаний як пристало героям.

Сумний на лици, поважний і суворий, як світла постать типового жовніра стояв він і думав мабуть про сї часи, коли то він перед 27 місяцями потайки виїздив з нюйорської пристанї до Франції, щоби приготовити дорогу для полчищ, які мали слїдувати за ним. Тодї він був лише ґенерал майором.

Нинї приїздить він удекорований чотирма зьвіздами на своїм ковнїрі, четвертий дійсний ґенерал в Америці.

Члени його штабу, що були з ним через цїлий час його побід в Европі, що брали участь в переглядах війск і офіціяльних парадах, підчас котрих ґенерал діставав ріжні декорації, вони заявили, що ґенерал щойно тепер по раз перший оказав наглядне зворушенє. Його голос дрожав, коли він висловлював свою подяку за привіт, приготований для нього.

Алеж бо і привіт був не абиякий. Цїлий народ брав участь в параді, канони гриміли, серенаду устроїли банди всїх національностий, мілїони людий махали прапорами, окликам, слава! (гейл) слава! не було кінця.

Ґенерала стрічали ріжні достойники, а в імени президента Вілсона витав його секретар війни Бейкер, який відчитав власноручне письмо Президента.

„Ми є горді з Вас і людий, котрі йшли під Вашим проводом" писав президент. По привитаню має відбути ся цїлий ряд принять в честь ґенерала Першінґа через 3 дні.

АЛЬБАНЦІ ВОЮЮТЬ З ІТАЛІЙЦЯМИ

(True translation filed with the Post master at Philadelphia on September 9, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 9. вересня. — По цїлій Альбанії поширюють ся проти італійські заворушеня. Телеґрами доносять, що в місцевости Кастралї оноді вимордовано 300 Італійців. Вісти доносять, що Альбанці мають замір вислати своїх відпоручників на мирову конференцію.

Найважнїйша робота тепер: Скликуйте віча з протестами. Посилайте телеґрами до Вашінґтону!

"AMERICA"

THE UKRAINIAN NEWSPAPER

Published three times a week, Monday, Wednesday and Friday by the Providence Association, 813 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

Subscription for the United States $3.00 per year, For Philadelphia $4.50 per year.

ANTHONY CURKOWSKY, Editor.

PETER KIRYLUK, Business Manager.

АМЕРИКА

Часопись для українського народу і орґан Товариства „Провидіне".

Виходить що Понеділка, Середи і Пятниці.

ПЕРЕДПЛАТА: В Злучених Державах в виїмком міста Філаделфії: На рік $3.00, на пів року $1.75, на три місяці $1.00. Поодиноке число 3 центи.

АНТІН ЦУРКОВСЬКИЙ, Редактор.

ПЕТРО КИРИЛЮК, Менаджер.

За Рубрику „Надіслане" і оголошеня Редакція не відповідає.

Адресуйте так:
„AMERICA",
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Telephone: 2419 Market.

Entered as second class matter September 2, 1912 at the Post Office at Philadelphia, Pa., under the Act of March 3rd, 1879.

ПІД НЕДІЛЮ

Не черни і не клевечи!

В Евангелію св. Марка, гл. сема, читаємо, що одного разу привели люди перед Спасителя чоловіка глухого і гикавого і просили, щоби Христос поклав на него Свої сьвяті долоні. Тоді Ісус відвів хорого трохи на бік від товпи народу, вложив Свої пальці в його вуха, а сплюнувши, діткнув ся його язика. Опісля підніс Свої очи до неба, зітхнув і промовив: „еффата", с. є. „отвори ся!" І сейчас отворили ся вуха хорого чоловіка, розвязав ся його язик і він зачав чисто, себто добре говорити. Тай без сумніву, що він, відчувши на собі Боже добродійство, прославив своїм язиком Боже милосердіє і всемогучість. На подобу повисше згаданого чоловіка повинні і ми нашими устами вимовляти тільки таке слово, що буде прославленєм Божого імени, або виповненєм Його святих заповідий. Ми-ж від дитиньства зазнавали Божої опіки; всьо, що складасть ся на се наше житє і що радує нас і дає вартість, ми одержали від Бога; навіть найменша думка, що ворушить ся у нашім умі, — се Божий дар. Чому-ж отже не мав би чоловік своєю мовою величати і дякувати Сотворителеви за всьо добро? А однак не все ми поступаємо собі справедливо в сій справі. Наш язик занятий не доброю мовою, а проклонами, обмовою, очернюванєм, клеветою. Кожда найменша цьвітонька находить спосіб, щоби у своїм коротенькім житю звеличати Сотворителя і ціла природа піддаєть ся під волю Божу тим, що не відхиляєть ся ніколи самовільно від тих епоконвічних законів, що удержують вселенну, а опісля один чоловік уживає найкрасшого дарунку від Бога на се, щоб тим дарунком нанести як найбільшу шкоду Божому імени. — Нехай ніхто не потішає себе тим, що, мовляв, він не виступає і не клевече самого Бога, а тільки говорить лихим словом про ближнього, бо чернити ближнього се рівночасно і богохульство, чи там насьмішка з Божого закона і подоптанє його злочинними ногами. „Як хто скаже, що він Бога любить, а ближнього свойого ненавидить, — лож єсть!" Дитина, що не сповняє приказу-волі свойого батька, а рівночасно заявляє, що любить його, — говорить велику неправду. Так і ми: коли наша любов до Бога має бути дійсна а не фарисейська чи там тільки удана, так мусимо виповнити волю Божу щодо найменших подробиць. Всіма нашими змислами має чоловік сповняти приказ Божий, а особливо вже своєю мовою. Клевета, очернене — се тяжкі злочини; навіть нерозумна твар на проявлене такого злочинного наклону, бо найзвичайнійше не убиває свойого одноплемінника; а тільки чоловік, місто направити і любовю піддержати, то він клеветою і обмовою пошихає чоловіка ґдо щораз більшої закаменілости. — Тому-то я при Божій помочи хочу нині заговорити про се велике лихо тимбільше, що у вашій громаді більше сего пороху, як де-інде і що для вас в теперішних страшних часах далеко більше потрібно братолюбія і щирости, як иншими часами.

(Дальше буде.)

УДАР В ПЛЕЧЕ

Ми так заняті обороною нашого народу і нашого краю перед зовнішними ворогами, що не маємо навіть часу слідити инших, а то підпольних ворогів. І коли з одної сторони ми накликуємо до національної роботи єдности і карности і осягаємо в тім зглядї певні успіхи, бо лише солідарностию ми зможемо утворити один сильний фронт проти ворогів довкруги, — то з другої сторони точить наш народний орґанізм невидимий ще черв.

Давне російське царське православє зовсім не думає зложити оружа в боротьбі з українством. Змінили ся лише методи роботи. Коли перше царське православє виступало визиваючо, аґресивно проти всього українського і тим воно відстрашувало від себе всїх сильних духом Українців, то новочасні методи пійшли вже иншим шляхом. Се вже не є отверта боротьба проти українства, але підпольна. Її цїлию є здиморалізувати українство, обіцяти амбітнім і зарозумілим одиницям грушки на вербі і викликати роздор. Осьто-мовляв — треба творити українську православну церков. І під сим кличем йдуть аґенти російського епископа Александра не межи православних Українців, як сього можна би сподївати ся, але межи католицьких Українців. Деяким говорять аґенти на ухо, що Александер є Українець, а знова иншим обіцюють викроплене в батюшки і т. и.

І треба, на жаль, ствердити, що ловить повомодна московська сїть українську рибу. Тут і там злакомить ся український дякоучитель на московську вудку, дістане чин батюшки і йде „орґанізувати" українські парохії. Але не йде з місійною роботою межи закацапщених братів; не йде навіть між російських Українців, щоб їх просьвічувати, що нам треба окремої української православної церкви; але за те йде помежи зорґанізованих Українців католиків, котрі заняті обороною краю і рідного народа перед Москалями й Ляхами, відриває їх увагу від загально народних справ і починає кирпичу з „українським" православєм. І покидає така громада народну роботу, починасть ся кирпичи, напасти, оборона і т. д.; „українсько-православний" батюшка видить, що з десятьох „зорґанізованих" своїх парохіян він не може вижити, покидає свою паству, а йде робити юдину розбійничу роботу до иншої української громади.

А тимчасом епископ Александер затирає руки з вдоволеня, що його плян йому вдаєть ся, що посїяв ворожнечу між зорґанізованими Українцями, бо в той спосіб, вони скорше, чи пізнійше стануть „русскими". В додатку аґентів називає ще й „злими людьми".

Маємо в руках документ. Епископ Александер, про котрого його аґенти потайки розповідають, що він Українець, видав ще в місяцю лютім відозву до своїх вірних батюшків в якій отверто каже, що він не признає України і що Україна є лише хвилева, а потім буде „одна, неділима Русь".

Подаємо осьтут виїмки зі згаданої відозви:

„Будучи православними по вірі, ми є русскії по крови й инакше не можемо себе признавати, як лише русскими. Наш клич: „Єдиная, неделімая, Православная Русь". Українці — се не віддільний, не відрубний народ — то сини тоїсамої „Сьвятої Русї". Українці, се політична партія".

„Приймаючи до Православної Церкви Українців... ми робимо се під услівєм: 1) Що вони признають доґмати і обряди св. Православної Церкви; 2) Що признають зверхність Сьвятійшого Патріярха всеї Руси Тихона і православного русского Архієпископа; 3) Що згодять ся, щоби всї церковні маєтки були записані на (русского) Архієпископа..."

А кінчить „український епископ" виразно:

„Находять ся злі (?) люди, котрі говорять, що ми признали Україну.

Ні! Наша думка, що жи вучі в Росії (Малоросії) люди лише з тої причини утворили Україну (!) щоби виявити ся від Леніна і Троцького. Але, скоро настане час, то буде „одна, неделімая Русь".

Отже мають віз і перевіз, Александрові аґенти. Називають його Українецем, а він їх зате називає „злими людьми". І вони яко злі люди, удають добрих перед Українцями і туманять нарід, самі собі на перекір.

Та своєї совісти вони не затуманять. Вона все буде їх гризти і кликати до них: „Юди, Юди, зрадники свого народа в самий горячий час оборони його найсьвятійших прав. Ви справді „злі люди".

Чи не час би їм схаменути ся і стати чесними людьми та провадити українську працю серед українських громадян? До доброї роботи ніколи не занізно.

СОЦІЯЛІСТИЧНІ ПАРАДИ ПОКІНЧИЛИ СЯ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on September 6, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Шікаго, 5. вересня. — При замиканю національної соціялістичної конвенції принято резолюцію злучити всї радикальні сили цїлого сьвіта і скликати як найскорше конвенцію до Шікаго або до Ню Йорку. Конвенція приняла плян Плом'ба з домаганя удержавненя зелїзниць, були однак закиди що до способу переведеня сього пляну. Вибрано також егзекутивний уряд. Дотеперішний член егзекутивного комітету, вибраний, а непризнаний конґресмен Віктор Бергер відмовив ся від членства в уряді.

Нова комуністична партія, заснована якраз підчас отсеї конвенції, покінчила також свої наради і вибрала свій егзекутивний комітет. Осїдок нової партії буде в Шікаго або Ню Йорк.

— Хочу сказати Вам два слова.

— Що таке?

— Чи то Ви є тим дурнем, що сказав на мене перед моїм настоятелем, що я брехун?

— Рішучо ні! Я думав, що він знає.

Зібрайте жертви на Народний Фонд. Збірки висилайте сейчас —

НОВІ ПОГРОМИ НА УКРАЇНІ

Кореспонденти жидівських ґазет доносять про нові страшні погроми на Україні. Тім разом є вісти про погроми в Житомірі і в Уманю. Особливо в Уманю малі бути погроми такі страшні, що прямо волосє стає дубом на голові. Очевидець, що прибув з Умапя (київської ґубернії) до Конєнгаґи, оповідає, що видів на власні очи, як селяни буквально різали горла Жидам, опісля посили їх на вози і вивозили з міста.

Очевидець стверджує, що селяни зовсім не дивили ся ні на гроші, ні на инші маєтки і нічогісінько не рабували, ані не нищили домів. Їх ціль була позабивати Жидів і се вони осягнули. З 500 Жидів лишило ся при житю лише 17. По погромі селяни заборонили продавати яких небудь харчів Жидам і заборону строго виконали.

Рівнобіжно з тими погромами відбувають ся менші погроми по українських місточках і селах.

Коли читаєть ся сї описи, то вони такі болючі, що не мож їх дочитати до кінця. Годі сказати, що се є. Виглядає на буйну фантазію, але знова тяжко не повірити, коли раз-у-раз приходять подібні вісти.

Кромі сього нині читаємо в телеґрамах, що українське міністерство загрозило карою смерти усім погромщикам.

Як собі витолкувати сю різню? Годі припускати, що кровожадність є причиною такого злочину. Протїв кровожадности в нашім народі нема. Лишаєть ся хиба таке толковане, що селяни уважають Жидів за творців зненавидженого большевизму. І тому сейчас по утечі большевиків кидають ся на Жидів, щоби відплатити ся за переслїдуваня зі сторони большевиків.

Може незабаром почуємо поясненє свого страшного факту з української сторони.

ОСТОРОГА ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОЧУТЬ ВИЇЗДИТИ З ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Помічник державного прокуратора в Ню Йорку, Кендлер Коб, провірив справу виїзду еміґрантів до Европи і на основі сього він дає такі ради:

Не приїздїть до Ню Йорку за пашпортом, але довідайте ся наперед, чи не можете дістати пашпорта від такого конзуля, котрий є близько Вас, на приклад: в Шікаґо, Клівленд і т. д. Деякі конзулї в Ню Йорку не дають пашпортів, коли їх можна дістати від приналежних конзулїв.

Не платїть зависоких цїн при купованю потрібних краєвих грошей. Запитайте про грошевий курс своєї ґазети, або свого банкира.

Не платїть ніяких такс анї належитостий нікому, лише аґентам американського правительства; треба однак впевнити ся, чи хтось є державним аґентом, чи ні.

Купуйте корабельні карти щойно тоді, коли дістанете пашпорт, а не наперед. Ваш корабель може відплисти скорше ніж Ви дістанете пашпорт і Ви втратите гроші.

Міністерство закордонних справ (Стейт Департамент) повідомляє, що американські дипльоматичні і консулярні урядники в Европі дістали інструкції, щоби давали дозвіл на приїзд до Америки найблизшим своякам американських іміґрантів, або тим, що хочуть знайти в Америці роботу.

НАЙБІЛЬШЕ ОПУЩЕНИЙ НАРІД

Лист з італійської неволї, написаний Богданом Пристаєм бувшим академіком електротехніком в Карльсруге в Німеччині, тепер плінником в італійській неволї до свого тата о. О. Пристая в Карнеґі, Па. подає ось такі вісти:

„Тепер опишу по трохи свої переживаня в неволї. Перші часи були страшні. Всї гріхи небішки Австрії відбили ся на нашій шкірі, але з часом бодай матеріяльно поліпшило ся і остаточно можна витримати коби хоть не дуже довго. В січни (1919) зачали збирати польську армію власне в тім таборі, де ми тепер очікуємо кінця нашої недолї. Пішло богато наших Українців з тою бандою, думаючи, що в той спосіб скорше вирвуть ся з біди й неволї. Але гірко помили ся, бо власне та армія була ужита на підбій і грабіж Східної Галичини!

В загалї наш нарід тут найбільше опущений! Ляхи вже відійшли, Румуни тоже відійшли, як військо. Поляки відійшли на ратунок „ойчизни". Німців австрійських вже від 15 Липня транспортують поволи до дому, а ми попри кілька иньші народці небішки Австрії не маємо ніякого вигляду на поворот. Чуємо дещо в рядигоди, про польські інтриґи, про побут нашої місії в Римі, але дотепер непоказав ся ще ніхто межи нами. Поволи наші людці прилучують ся до польських, румунських німецьких траспортів і т. д., а решта характерних людей остає в неволї вже хотьби й так, хотьби хотїли нас відвозити, то що за потіха нам з того?! Пійшли би під польське ярмо, під нагаї і поганські бещещеня й переслїдуваня. Одинока надія, що може ще остаточно сьвіт відмінить долю Східної Галичини, або самі Українці відібють єї, але на се остатне треба бути вже за надто великим оптимістом, бо після відомостей з італійських журналів виходить, що української армії, гейби вже не було більше, а рештки помішали ся з большевиками, які опанували Україну з тамтої (Ліво-бережної) сторони і такий то рай тепер на всій Україні. Рівночасно з Татовим листом прийшов сюди до одного чоловіка лист від його брата з Америки, де описує про всї варварства польські у нашім краю. З початку неволї думав я над тим, чиби не можна дістати ся до Тата, але се мабуть неможливо зовсім, хоть втім місяци списували (15 серпня 1919) таких, що хотїли їхати до Америки. Я боячи ся, щоби не проволочити си часу свого висвободженя, не записував ся. Може Тато що про те можуть знати?

Від загибелї виратував ся я зі самого початку малим знанем італійської мови, яку зачав учити ся в шпитали. Але то ви старчило і зараз на першім наборі концентрації, дістав ся я до канцелярії, де трохи ліпше зів, переспав ся на сухім сінник, бо решта людий до 7 січня мучили ся під польними шатрами з полотна, на голій землї, або й в болоті. В правді через два місяці (цьвітень і май) хорував я сильно на жолудок, але дістав ся на місяць до шпиталю, і за місяць виздоровів. Тих 200 лірів, про які згадую з з початку, придали ся дуже, бо вже перед тим, щоб ратувати ся зазичив ся у одного жидка (ті жидки і ту всї однакові) на 120 лірів. Зараз по одержаню гроший мусїв віддати. Сей лист посилаю приватною дорогою (через італійського капеляна на почту) бо по 1. листів таких широких писати не вільно, а по 2 йдучи приватною дорогою, омине цензуру і повинен за 3 тижні бути в Америцїи. Коби хоть незатримав ся, бо сподію ся, що для Тата величезну радість справить отсе моє „посланіє".

Тут зі мною є учитель Марків, син підмихайловецького дяка і один олеський краян з ними тримаємо ся купи, та пишемо собі дуже сердечно..."

ДОБРІ РАДИ

Щоби муштарда не висихала в горнятку, треба замішати до неї трошка соли.

Коли, руки занадто порепані коли хтось держить їх довго у воді, тоді треба їх сполокати, а потім поляти оцтом, не обтирати, але лишити, нехай висохнуть.

Коли щіточка до зубів занадто змякне, вона стає неужиточна. Щоби її направити, треба трошка обтяти щітину зверха.

З РІЖНИХ ЗАКУТИН

В Китаю є 200.000 квадратових миль копалень угля.

Домашна муха доростає около тижня по своїм народженю.

Коли хто хоче перемінити кільометри на милї, треба помножити через шість і поділити через десять.

42 процент сьвящеників доживає віку сїмдесять літ.

На кожду кубічну стопу ледяної гори, що вистає понад воду, мусить бути 8 кубічних стіп леду під водою.

Японська почта є найдешевша в сьвіті.

Еспанський король є одиноким, що підписує документи без свого імени. Він пише просто: „Йо, ел Рей", значить: „Я, Король".

Кождий, що є в части глухий, чує найлїпше, коли їде зелїзничим поїздом. Туркіт колїс спричиняє колебанє ушного барабанця, а сей знова порушує нерв слуху.

МУДРІ ЛЮДИ КАЖУТЬ

Що малі люди не мають терпеливости.

Що не праця забиває чоловіка, а журба.

Що коли ти і твоє занятє не є добрими приятелями, то розійдїть ся.

Що чим довше жиєш—коли ти добре жиєш—то тим меньше думаєш про себе.

Що ріка і чоловік стають тоді найбільше кривими, коли йдуть вперед без перешкоди.

Що рішучість робить тяжку працю нічим; що відкладанє робить з нічого тяжку працю.

Що в пильнованю себе, в роботячости, в рівночаснім вправ ляню мозку і руки лежить тайна доброго поводженя.

Що тому чоловікови звичайно добре поводить ся, що є оптимістом. Він не журить ся невдачою, але думає над дальшим дїлом.

Щоби витягнути плями з чорнила на полотні, треба поляти плями розтопленим лоєм, а коли застигне, випрати полотно. Тоді і пляма і лій щезнуть.

ПИШІТЬ ЛИСТИ ДО КРАЮ

на листових паперах, на котрих є надруковані відповідні жели, украшені цьвітами або образками. Серія складасть ся із 7 штук:

1. До Любих Родичів
2. Найдорожші Родичі
3. До Родини
4. Найдорожша Жінко
5. Дорогий Брате
6. Дорога Сестро
7. Мілі мої, дорогії

Ціла серія листів з ковертами коштує 20 центів.
12 листів з ковертами 30 цит.
100 листів з ковертами 2 доляри.

Замовленя і гроші посилайте на адресу: 10,17,24,Ж.1.

UKRAINIAN BOOK STORE,
439 North Sixth Avenue,
SCRANTON, PA.

Торжественне Благословенє укр. гр.-кат. церкви в Палмертон, Па.

— відбудеть ся —

дня 14. вересня 1919 в неділю

На котре сердечно запрошасть ся усїх місцевих і позамісцевих людий як і усї Хвальні Брацтва і Товариства.

Церковний комітет.

ДО ВІДОМА БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ!

Фотографії братств і товариств, які мають бути поміщені в календари „Провидіня" на рід 1920. можна присилати найдальше до 10. вересня р. Тому просимо вислїдне Хвальні Уряди місцевих відділів, щоби поспішили ся з висилкою.

ПАРОХІЯ ДО ЗАМІНИ

Від 15. вересня або від 1. жовтня 1919 є до заміни парохія з трема церквами за відповіднїйшу парохію з одною церквою. — о. Алексій Пеленський, Форд Сіти, Па.

КОНКУРС.

Парохія о. Николая в Відмінґтон, Дел., потребує дяка від 1. октобра с. р. Парохія невеличка, але спокійна і патріотична. Платня 80 долярів місячно і доходи. Кандидат мусить знати хоральний сьпів, провадити дїточу школу і вести провід в народній роботі. Вимагане посьвідчене від сьвященика з останної посади. Зголошеня тілько листовно на адресу:

REV. V. DERZYRUKA,
3010 W. 3rd St., Chester, Pa.

ВІСТИ З „ПРОВИДІНЯ".

ГАРВУД МАЙНС, ПА. Бр. Успенія Пр. Д. Марії, від 91. повідомляє всїх своїх членів і членинь, що мітинґ відбудеть ся дня 14. вересня.

Кождий член і членина мають явити ся на сей мітинґ, бо суть важні справи до полагодженя. — Мих. Панько, секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. У. П. Д. Марії, відділ 39. Провидіня отсим повідомляє, що мітинґ відбудеть ся дня 20. вересня о 3-ій годині пополудни в гали церковній. Отже просить ся всїх членів, щоби явили ся, бо суть важні справи до полагодженя. Неявивший ся член на мітинґ, заплатить 1 дол. кари а урядник 2 доляри. — Н. Сколскій, Преде.; Николай Волчанський, кас.; аВсиль Жолобайлюк, секретар.

АЛЛЕНТАВН, ПА. Бр. Н. З. Пр. Діви Марії, від. 17. Провидіня повідомляє всїх своїх членів і членинь місцевих і позамісцевих, що на 14-го вересня наш відділ є запрошений на торжественне Благословеніє Укр. Гр.-Кат. Церкви в Палмертон, Па. Тож просить ся всїх членів і членинь, щоби явили ся на означений час о годині 7-мій рано в гали церковній. Кождий член і членина має мати зі собою велику відзнаку. Член, котрий не візьме участи в тім торжестві заплатить кару, яка зістала ухвалена на минувшім мітинґу, а то 2 доляри а урядник 3 доляри.. — о. А. Лотович, преде.; Володимир Кашицький, секр.; Іван Коченаш, кас.

МІКЕС РАКС, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 76. пригадує своїм членам, що після ухвали дня 27. липня 1919 жаден член, котрий є на другім місцї не дістане запомоги в разї слабости, хиба той, як там нема брацтва „Провидіня". Рівнож просить ся всїх тих членів, котрі засилають за себе розмот, щоби на жаден адрес не засилати до нікого лише до секретара: Михайло Кісеанци, 412 Шінніє улиця. Мікес Ракс, Па.

ЛЕТСДЕЙЛ, ПА. Відділ ч. 83. повідомляє своїх членів, що мітинґ квартальний відбудеть ся дня 14. вересня в домі Петра Смолінського. На тім мітинґу буде предложене касове справозданє, кождий член масть ся явити і вирівнати свої залеглости, неявивший ся член заплатить 30 цит. кари, а урядник 1 дол. — Мих. Мицак, Мих. Гошовський.

МОНЕССЕН, ПА. Бр. св. о. Николая, від. 33. Повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітинґ відбудеть ся дня 14 вересня в неділю пополудни точно о годині 2-гій на тім мітинґу кождий член має явити ся, бо суть важні справи до полагодженя. Неявивший ся член без важних причин заплатить кару 1 дол. а урядник 2 доляри. — Иосиф Білах, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Повідомляють ся всїх своїх членів і членинь місцевих і позамісцевих, що мітинґ відбудеть ся в неділю, дня 14. вересня о годині 2-ій пополудни на німецькій гали при Іванс і Семетери улици. Просить ся всїх членів, щоби явили ся на тім мітинґу, бо є богато важних справ до полагодженя. Неявивший ся член або членина заплатить 30 цит. кари, а урядник 1 дол. — В. Запаржонин, преде., В. Гетьманюк, секр., А. Запаржоний, кас.

НЮ ЙОРК, Бр. св. Михаїла, від. 1. повідомляє всїх своїх членів, так місцевих як і позамісцевих ,що звичайний мітинґ відбудеть ся в слідуючу суботу 13. вересня, точно о годині 8. вечером в гали церковній при 7-ій улици. Обовязком кождого члена явити ся на сім мітинґу, бо суть дуже важні справи до полагодженя. Довгуючі члени безпроволочно мають вирівнати свої вкладки, бо впротивнім разї будуть суспендовані. Будем також принимали нових членів, дорослих і дїтий як до Товариства так до Провидіня. Час вже Вам раз зрозуміти, що в єдности сила і воля, покидайте чужі табори, а громадно вступайте до своєї рідної української орґанізації „Провидіне". Хто з шановних родимців хотів би вступити позамітінгом, прошу зголошувати ся до секретаря 148 Норфолк улиця 4-тий поверх. — Ст. Гиса, секр. фін.

Відновіть Передплату!

ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ

ПЕРЕСИЛАЄ під ПОВНОЮ ґваранцією

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В ФІЛАДЕЛФІЇ, ПА.

100 КОРОН ЗА - - - $3.85

1000 КОРОН ЗА - - - $35.00

В справі відїзду до краю просимо писати до:

American Ukrainian Bureau, Inc.
322 North 8th St. Philadelphia. Pa.

УВАГА: Ціна гроший часто зміняєть ся. Наколи таньші, так ми пересилаємо більше корон.

УСПІХИ ВІЧА В НЮ БРІТЕЙН, КОНН.

Який хосен принесло віче делеґатів українських братств і товариств стейту Коннектикут нехай послужать дальші листи від визначних Американців, висказуючі свою прихильність для української справи, які при ходять численно на руки бувшого предсідателя сего віча о. Й. Пелеховича, а з яких кілька подаємо шановній часописи „Америка" в цїли поміщеня їх. І так:1) Сенатор Селден П. Спенсер пише:

I thank you very much for letter August 16th and the petition for liberty concerning the Ukrainians which you were good to send me. It is most helpful and I am glad get it.

Cordially yours,
SELDEN, P. SPENCER.

2) Посол Джеймс П. Глин пише:

I am in receipt of your communication of the 16th instant, enclosing copy of pamphlet giving the proceedings of the Ukrainian State Convention which I am very glad to receive. I have read it very carefully and while I regret that I was unable to be with you, I have no hesitancy in saying that I am in full accord with aims of the Ukrainian people.

Very sincerely yours,
JAMES P. GLYNN.

3) Ґовернор стейту Айова В. Л. Гардінґ пише:

I have your favor of the sixteenth instant and shall give same my earnest consideration.

Cordially yours,
W. L. HARDING.

4) Ґовернор стейту Тексас В. П. Гобби пише:

My dear Sir:

Please accept my sincere thanks for your kindness in sending me the petition which was dispatched to President Wilson and to the Peace Conference in Paris by the Ukrainian delegates of Connecticut.

I shall be glad to aid your good cause in Texas in any way I can, if you will only write me.

With best wishes, I am
Cordially yours,
W.P. HOBBY.

До сего послїдного ми на його лист відписали, подаючи йому способи, якими може помочи визволеню України.

Окрім того ми дістали много инших листів, але годі нам наприкрятись часописям, щоби поміщуванем їх тратили дороге і потрібне тепер місце на поміщене і инших справ, а не лише сеї яка вийшла з стейту Коннектикут.

Бо цїль наша не є, щоби хвалити тутешне стейтове віче, бо нехай діло само себе хвалить, але щоби заохотити і прочі стейти до розсипуваня писаного слова, котре не лише тепер але і на будуче без огляду на се як можні сьвіта сего полагодять українську справу, може мати незвичайно великі користи (у нас двох людий сидять цїлими днями до пізної ночи при писаню листів і адресованю коверт, котрі не бажають, аби їх імена були прославлені за те в часописях)—як не меньше, щоби удати ся з просьбою до всїх Українців Америцї, щоби поспішили нам з помочию. Бо ми, хоть вже велике число наших памфлетів розіслали по Америцї, то таки з причини браку гроша будемо мусїли запере стати дальше розсилане.

Але заки приступимо до нашої просьби, то вперед хочемо показати шановним читачам „Америки" як великі користи приніс сей памфлет справі українській, на доказ чого покликуємось на сьвідоцтва многих не лише тутешних, але в стейті Коннектикут проживаючих Українців і наводимо отсї два приміри:

Ото перед вічем і перед розкиненем наших памфлетів, коли хто з Українців поважив ся признатись перед босом своїм в шапі, що він Українець, то ли ше зазнав наруги і мусів наслухатись обидливих слів на Україну, бо Ляхи очернили нас, що ми „проджермани".—

Инакше по вічу і по розісланю нашого памфлета в великій скількости в стейті Коннектикат, бо тоді боси почали як най прихильнійше відноситься до Українців. Навіть, як прочитали яку новинку в справі України в анґлійській часописи, то приносили до шапи і питали наших: „Ти Українець?—Прочитай сесю новинку!"— Заходили в сердечну розмову з нашими людьми і висказували надію що при помочи Америки Україна таки мусить дістати свободу, яка її слушно належить ся". і т. н. — Се факт, який многі тутешні Українцї можуть посьвідчити.

А тепер питаємо: Чи не желавби Ти собі, Любий Читателю „Америки" коли Ти дійсно серцем і душею Українець, щоби і в Твоїй місцевости Твій бос мав о Тобі переконане, що Ти не „Проджермен" — і щоб кождий Американець желав свободи нашій Неньцї Україні? Чи за богато булоб для Тебе жертвувати яких 25ц. а хоть би і цїлого доляра, коби лиш помогти рідній Неньцї Україні?— Таж сего доляра жертуєш сам для себе! Даш єго на великий процент з котрого таки Ти сам осягнеш незмірну користь!

Але подаємо еще другий примір:

Ото відомо нам, що коли один тутешний український патріот посилав свої дописи про Україну до анґлійських часописий, то не лише, що не давали йому відповідий, чому не хотять їх містити, але коли особисто явив ся в редакціях, то йому сказано, що справа України не має заінтересованя, бо такої народновости нема, бо вона видумана для політичних цїлий; а в одній редакції то таки без обиняків сказали: „не будемо містити, бо Українцї були і суть „проджерменами"—Так то не лише в тутешнім, але в кождім стейті очернили нас Ляхи, хоть ми нїколи „проджерменами" не були, бо нїхто як Нїмцї—Джермани віддали нас Ляхам на поталу, (а о тім якраз находить ся стаття і в нашім памфлеті Инакше по розкиненю нашого памфлета. Ото на вічу було ухвалено, щоби вислати з віча делеґатів до Ґовернора тутешного стейту в цїли заявленя льояльности Українців до тутешного правительства і упрошеня єго (ґовернора) щоби і він своїм впливом причинив ся о скілько се буде в його силах до визволеня України з ляцької неволї.

Отже заки нашим делеґатам назначено день до авдієнції, то повічевий комітет розкинув множество памфлетів в Гартфордї, а хосен з того був такий що коли прийшов день авдієнції, то репортери самі явили ся в Капітолю, а коли авдієнція скінчила ся, то один з репортерів приступив до Ґовернора і просив його, щоби він позволив взяти фотоґрафічну знимку з себе і з делеґатів сеї славної української стейтової Конвенції, бо коли із сеї закутина Америки вийшла свобода для цїлих Злучених Держав, то може і змаганя Українців тутешного стейту будуть також мали історичне значінє — і може із сеї закутини Америки вийде при помочи Злучених Держав свобода також і для України.

І дійсно у всїх Гартфордських часописях і в инших містах тутешного стейту були поміщені незвичайно сердечні спомини з авдієнції, а кромі того фотоґрафічна знимка в найбільшій і найповажнїйшій в стейті часописи „Гартфорд Таймс" власне тої часописи, котра Ляхами була зле о нас поінформована.

Звертаємо також увагу, що наш памфлет не має характеру льокального чисто стейтового але загально американський, бо в нїм висказують ся кривди які зазнали всї американські Українцї так горожане як і не горожани, заким опустили рідну землицю гонені ляцьким бичом—польськими властями — і що так само зі заінтересованем читає його Американець без огляду на се, де він проживає, чи в Каліфорнії, чи у Фльориді чи в Пенсильвенії, чи деінде, бо вже сам наголовок обіцює много заінтересованя, а ще більше польська мапа, призначена для польської ґімназіяльної молодежи, в котрій самі Поляки зазначили перед війною, що Галичина і Холмщина, се чисто українські території, на коли по війнї перечать се. Зазначити також треба і се, що кождий Американець, котрий прочитав сей памфлет, стає щирим приятелем України.

Отже роздумай Любий, Читачу „Америки" добре і скажи, чи не булоб се для Тебе невисказаною радостию, колиби і в Твоїм і в кождім стейті найшло ся много таких визначних Американців, котрі би сказали рішучо, що Українї треба помогти а можливо що і в Твоїм стейті найшли би ся такі визначні політики котрі так само, як і ґовернор з Тексас запитав би Вас: Подайте менї, Українцї, спосіб, як маю помогти Вашим братям за морем, бо я прочитавши Вашу книжку, полюбив Україну і зроблю для неї всьо, що буде в моїх силах".

Чи треба ще більше писати? Чи, еслиби ми много таких прихильників найшли для України, то чи жалуваввби Ти, Любий Читачу „Америки" жертвувати на таку благородну цїль, якою є, зробити Америку нашою найсердечнїйшою приятелькою і заступницею в нашім великім горю—кажу жертвувати хоч би навіть цїлого доляра, коли Ти більше не в силї?!— Думаємо, що не пожалувавбись! Противно, ми сьвято переконаті, що сказавбись: Шліть ваші памфлети хотьби то переконані, що сказавбись: „Шліть ваші помфлети хотьби і в сто тисячах примірників, а ми Вам поможемо".

Ми дотепер розіслали їх лише в 4000 примірників, а більше не можемо бо не маємо гроший і тому звертаємось до всего залагу Українців в Америцї з умильною просьбою: Поможіть, поможіть Неньцї Українї!

Всечестні Отцї Духовні і Ви Урядники Брацтв і Товариств, Будьте ласкаві скличте спеціяльні на се мітінґи і ухвалїть, щоби кождий член жертвовав, коли не по доляри, то хоть би і яку меншу квоту. Ми думаємо, що доляра небуде за много, але Ви сами судїть. Від Вас вибранцї народа і від Тебе самого Український Народе буде залежати, чи маємо дальше висилати по сьвітї наш памфлет і як велике число примірників маємо вислати. Від Вас буде залежати, як много по розісланю нашого памфлета найде ся Американців що скажуть „Українцї, се дійсно народ, якому свобода належить ся, се на нас Американцях, які самі свободу любимо, тяжить обовязок помогти до свободи сему ідейному а нещасному народови українському.

Просимо також кожде Братство і Товариство подати нам свою адресу, а ми вишлемо наоказ по одному примірникови, щоби Ви самі наочно переконались, що дійсно наш памфлет є таким, яким його оцїнюють Американцї. Де рішать жертвувати всї члени якогось Братства, чи Товариства, то просимо нам донести, кілько членів жертвувало, щоби ми могли післати по одному примірникови сеї славної „Просьби о Свободу", а де жертвують по долярови і більше, то просимо прислати нам спис тих осіб, котрі таку суму жертвували, щоби ми подякували їм в часописях.

Листи чеки і моні ордери просимо слати на адресу:

Committee of the Ukrainian State Convention,
121 Beaver St., New Britain, Conn.

Також подаємо надіслані жертви:

За послїдний тиждень слїдуючі честні жертводамелї офірували на розповсюднене нашої „Петіції о Свободу:" Север Хоркавців з Шікаґо, Теодор Котур з Вашінґтон, Па. Анастазія Гулик з Вашінґтон, Па. Тома Стира з Торонто Канада, Юрко Муляк з Філаделфія, Па. Н. Петрик, Філаделфія, Па. Михайло Войтко з Ню Брітен, Макс. Хвалибога з Шікаґо, Ілл. Ст. Гевнюк, з Фт. Виліямс, Канада, Никифор Настин і Іван Швець з Ню Брітен, всї по $1.00 Омелян Кованський з Ню Йорку $7.50 Михайло Феснак з Клівленд, Огайо $2.50, а зібрав від Олекси Назаревича $2.50, М. Витрошин ського $2.50 і Яцка Головецького $1.00; Ник. Саламандра $2.00. Попередно оголошену суму $445.00 видалисьмо на видатки розповсюдненя нашого памфлета, а повисше оголошена тепер сума виносить разом $28.50.

Всїм честним жертводателям складаємо щиру подяку і еще раз відзиваємо ся до всїх щирих Українців: Поможіть, поможіть Неньцї Українї.

За Комітет:
Ярослав Пелехович
Мих. Фесяк
Вас. Карбовник.

"25 років успіху у веденю банку і посиланю гроший"

СЕ Є НАШ РЕКОРД, а вам вийде на користь, як будете полагоджувати всї свої фінансові справи у нас, бо ми, маючи досвід в полагоджуваню фінансових діл, можемо найкраще обслужити вас при пересилцї і виміні гроший.

„ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ"

Ми видаємо дрефти і посилаємо гроші почтою і телеґрафом до всїх частий світа при як найнизшій оплатї і при повній ґарантії. Кожда посилка дістає особисту увагу йде до місця призначеня в день замовленя. *На всї посилки даємо посвідку відбираючого.*

„ШИФКАРТИ НА ВСЇ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ"

Виготовляємо правні документи у всїх мовах і колектуємо належитости.

„Приймаємо вкладки від $1.00 і платимо три (3%) процент від сотки".

За дальшими інформаціями голосїть ся або пишіть до:

BOSAK STATE BANK,
434 LACKAWANNA AVE., SCRANTON, PA.

Депозиторія фондів правительства Злучених Держав, стейту Пенсилвенія, повіту Лакавана і міста Скрентон.

Отворено в будень від 9 рано до 6 пополудни. В суботу від 9 рано до 9 вечером.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

Осьмий лист

"МІСІОНАРА"

ЗА СЕРПЕНЬ

Всї Шан. Читачі „Америки", які дістали на оказ Різдвяний лист „Місіонара", а які хотїли-б „Місіонара" що місяця читати, зволять надіслати передплату.

„МІСІОНАР" коштує річно 60 ЦЕНТІВ.

Адреса:

"THE MISSIONARY",

832 NORTH 7th STREET, PHILADELPHIA, PA.

ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ НА УГОРЩИНІ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on September 6, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Копеґаґа 4 вересня. Ґазета: Ді Ґдіше Морґенпост „у Відни оголосила допись з Будапешту під наголовком. „Білий терор на Угорщинї." З дописи виходить, що червоний терор Белї Куна був лише дїточою забавкою в порівнаню з тим, що тепер виробляють реакціонери. Жертвою паде особливо жидівське населенє. Жидів мордують стріляють та проганяють з їх домів, кагали і жидівські товариства розвязують. Провідниками погромів є офіцири, студенти і державні урядники.

Школа, Ню Йорк. Школа.

Отсим подаєсь до загального відома Українців в місті Ню Йорку, що вписи дїтий до Української Народної Школи при Українській Народній Громадї в Ню Йорку відбувають ся кождого дня по полудни від год. 6-тої до год. 8-мої в офісї Української Народної Громади 217 Іст 6-та ул. і тревати будуть найдальше до 13-го сего місяця.

Позаяк вписало ся вже богато дїтий, длятого наука зачне ся вже дня 8-го сего місяця о 5-ій годинї по полудни. Рано того самого дня о год. 9-ій відбуде ся богослуженє з нагоди отвореня року шкільного.

Просить ся безуслівно самих дїтий до запису не присилати, длятого, що при вписуваню подає ся деякі інформації, які конечно потрібні родичам, єсли хотять щоби сего року могли їхнї дїти як слїд зі школи скористати.

ЗА УРЯД УКР. НАР. ШКОЛИ ПРИ У. Н. Г.
Микола Дячишин
учитель

З ГУМОРУ

Аптикарі дістають часом цікаві запит в справі медицини. Так на приклад вскочив раз старий военний ветеран до аптики тай каже:

— Я хочу якої медецини.

— Якоїж саме хочете питає аптикар.

— Ох, я не знаю. А що Ви порадили би менї?

— А що Вас болить питає аптикар.

— Моя деревяна нога; її зїдає черва.

БЮРО УКРАЇНСЬКОЇ МИСІЇ У ВАШІНҐТОНІ

На питаня про адресу української дипльоматичної місії у Вашінґтонї відповідаємо, що ся адреса звучить так:

UKRAINIAN MISSION,
1960 Biltmore St. N. W.,
WASHINGTON, D. C.

На сю адресу можна теж посилати письма до голови місії, д. Юліяна Бачинського.

Голова Місії:
П. Юліян Бачинський.

МЕРАПІ

Повість староегипетського житя з Мойсеєвих днів.

(Переклав А. ЦУРКОВСЬКИЙ.)

(Дальше.)

Коли він то говорив за той час невільники здіймили набір з віслюка і відвели його а ми прийшли до приватних кімнат палати.

„Туди прошу" — сказав Памбаса. — „Маю приказ завести вас до князя, деб він і не був. Власне тепер князь з Її високостю находять ся у великій сали і там приймають чолобитню депутації від всїляких міст. Прошу війти" — і піднявши занавісу впустив мене до великої кімнати.

„На Амона" — почув ся голос, який я пізнав як князя—„тут приходить ще більше жреців або радних. Відваги, сестричко, відваги!.."

„Прошу тебе, Сеті," — відповів инший голос, в якім я пізнав голос Її Величества, —„навчи ся вже раз мене кликати моїм правдивим іменем, яке не є „сестричка". А кромі того я не є твоя повна сестра".

„Благаю опрошеня" — відповів Сеті.— „Відваги королївська жінко, відваги!"

Та в ту мить занавіса зовсїм підняла ся і я покритий потом і пилом станув у кімнаті, і коли маю правду сказати, дріжучи одробину, бо я таки добре бояв ся Її Величества і тому в дверех хвилину вагаючи ся станув. Передімною була блискуча кімната, залита морем сяйва, а по її середині, на золотому стільци, яких було кілька в тій кімнаті, сиділа Її Високість, прибрана велично, безконечно гарна і холодна.

Другий стілець стояв порожний, бо його Високість безвпинно прохожав по кімнаті сюди і туди. Його церемоніяльне убранє трохи розсунуло ся а його золота обручка, яку мав на голові зісунула ся назад. А длятого, що я все ще стояв в тїни, у якій мене полишив Памбаса ввівши до салї, тому розмова поміж ним продовжувала ся, а князь не переставав ходити по кімнаті.

„Я готова, мужу. Прости менї, але то ти є иншого погляду. Бо чому ти казав відійти писарям і прибічникам ще заки церемонія покінчила ся?"

„Бо вони мене вже стали лютити"—відповів Сеті— „тими своїми безнастанними поклонами і церемоніялом". — А опісля закликав голосно: „Хтоб там й не був, нехай війде!"

Тодї я вийшов у світло і кинув ся на колїна.

„А то що,"—закликав князь—Ана вернув ся з Мемфіс! Приступи близше Ана і стократно тебе витаю".

„Ана! Хто то є Ана?" — запитала княгиня. — О, вже пригадую собі, той писар.— Та воно дійсно видно, що він вернув ся з Мемфіс" — сказала дивлячи ся на моє запорошене одїнє.

„Королївська Високости" — я проговорив застрашений, — „не гнївайте ся на мене, що я в такім стані відважив ся станути перед вашими очами. Памбаса привів мене сюди послушний ясному приказови князя".

„Дійсно так? Скажи менї Сеті, чи той чоловік приносить рапорти великої ваги з Мемфіс, що ти вижидав його присутности з такою нетерплячкою?"

„Так Усерті, а принайменьше воно так менї видаєть ся. Ви привезли всї письма безпечно, чи не так Ана?"

„Зовсїм безпечно, Ваша Високости" — я відповів, хоть зовсїм не знав, про які письма він питає, хиба що думав під ними манускрипти моїх оповідань.

„В такім випадку, мій пане, не буду вам перешкоджувати в розговорі про важні новини з Мемфісу і ті письма"— відповіла Усерті.

„Так, так. Ми мусимо говорити про то а таксамо і про подорож до краю Гошен, в яку завтра вибираєть ся разом зі мною Ана".

„Завтра! Так прецінь ще нинї рано ти менї говорив, що їдеш в дорогу за три днї від нинїшного дня."

„Я сазав так, сестричко — чи властиво, жінко? Коли так, то то з тої причини, що я не знав певно чиАна, який має бути моїм товаришем в колїсници, верне так скоро".

„Писар має бути твоїм товаришем в колїсници!!! Воно булоб о много пристойнїйше, колиб твій свояк Аменмезес....."

„..Буде сидїти з Аменмезесом"—перервав князь. „Ти знаєш Усерті, що я того чоловіка ненавиджу з його цїлою пустою і зарозумілою балаканиною".

„Хотяйби! Менї прикро те слухати, а до того коли ти станеш показувати свою нехіть, то Аменмезес може стати дуже небезпечним ворогом. „Отже коли се не має бути Аменмезес, твій свояк, якого і я рівнож не люблю, то ще лишаєть ся Сапта."

„Дякую красненько! Менї не хочеть ся подорожувати у клїтцї разом зі шакалем!"

„Шакаль!!! Не люблю Сапти, але назвати когось з королївської родини Египту шакалем!!!! Та кромі того остає ще Негесі, головний міністер або той начальник ескорти, якого імя я призабула".

„Чи ти думаєш Усерті що менї хочеть ся говорити про державну економію з тою старою малпою, або слухати перехвалок про вчинки, яких він нїколи не здїлав, того на пів нубійського різуна?".

„Не знаю того, мужу". Але про що ти будеш говорити з Аною? Думаю про поезії і глупости. Або може про Мерапі, Зорю Ізраеля, яка після погляду вас обох—як я то спостерегла, є такою незрівною красою. Роби, що тобі угодно. Ти менї казав, що я не можу тобі товаришити в тій подорожи, я, щойно повінчана твоя жінка а то тільки тому, що тобі хочеть ся аби моє місце при тобі заїняв писар оповідань, якого ти найшов десь на дорозї, твій „близнюк у Ра. Не перешкаджаю! Щасливої дороги, мій пане!" І вона повстала зі свого стільця збираючи своє довге одїнє обома руками.

Тепер прийшла черга на Сеті розлютити ся.

„Усерті!"—закликав тупнувши ногою. „Не уживай нїколи подібної мови! Знаєш добре, що тому тільки тебе не беру зі собою, бо нас може стрінути неодна небезпека там, поміж Євреями. А кромі того фараон того не бажає'.

„Коли воно так, то благаю опрощеня і дуже гарно дякую за печаливість о мою особу,"— відповіла з холодною чемностю. „Я зовсїм не знала про то, що та виправа може бути така небезпечна. Добре уважай Сеті, щоб писареви Ана не стало ся там яке лихо!"

І з тими словами вона поклонила ся і зникла поза занавісою.

„Ана"—закликав князь — „скажи менї, бо я нїколи не був скорий до рахованя, кілько то еще мінут від тепер до години четвертої завтра рано, на яку то годину після мого приказу має бути готова до дороги моя колїсниця? Або може тобі відомо, чи до краю Гошен не далоб ся їхати через багна а вертати через Сирію? Або, коли то немислиме, то їхати в поперек цїлої пустинї до Теб а опісля з весною пустити ся в дорогу долї Нїлем?"

„О, князю, нещасний князю!.. Молю вас, позвольте менї відійти. Позвольте менї відійти на кінець світа, деб мене не досягнув язик Її королївського Височества".

„Воно дивно, як ми однаково все думаємо про всяку справу Ана. Навіть що тикаєть ся Мерапі або язиків королївських високостий. Та слухай мого приказу! Тобі не вільно мене покидати. Коли прийде справа покиданя, то тут є хто инший, що перший буде покидати. А кромі того тобі не вільно відходити, але ти мусиш тут остати і двигати свій тягар як я двигаю свій. Не забувай на розбиту чашу, Ана!"

„Не призабуду за ню нїколи, князю. Але радше мене вибитоб киями, як подібними словами, яких я був приневолений тут слухати!"

А одначе тої самої ще ночі, коли я полишив князя в його кімнаті, менї прийшло ся почути о много ласкавійші слова від тої самої примховатої або може перебіглої королївської жінки. Вона прислала по мене і я пійшов переповнений острахом. Я стрінув її у маленькій кімнатцї саму одну, винявши хиба тільки якусь старушку, її прибічницю, яка сиділа в кутї кімнати і виглядала на зовсїм глуху, і длятого власне правдоподібно на ню й упав вибір. Усерті попросила мене незвичайно вічливо сїсти і говорила до мене як тут записано. Чи вона за мене мала яку розмову зкнязем, того зовсїм не знаю.

„Писарю Ана, прошу вас простити менї, бо я була подразена і розжалоблена. Простіть менї все то, що я вам сказала а що прагнулаб, щоб не було зовсїм зказане. Знаю про то добре, що ви є шляхотської египетської крови і нікому не донесете про то, що говорить ся серед тих мурів."

„Радше нехайби менї врізали мій язик" —я відповів.

(Дальше буде.)

передплачуйте АМЕРИКУ

Від 1-го грудня „Америка" почала виходити три рази на тиждень і тому змінено ціну передплати. Передплата тепер є слідуюча:

На рік $3.00
На шість місяців 1.75
На три місяці 1.00

„Америка" виходить кождого втірка, четверга і суботи.

Передплату просить ся слати на адресу:

"AMERICA"

827 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ФІЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН

ДОКТОР ВАССЕРМАН,

який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм, всї хороби крови і скірні лічить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя хороби. Він також уживає ЕКС-РЕЙ машини, яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся, чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої хороби він не бересь лїчити.

DOCTOR WASSERMAN

1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9-ої рано до 8-ої вечер.—В недїлї від 10-ої рано до 2-ої попол. Голосїть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можу говорити по українськи.

ГОСТИНЕЦЬ

Прекрасний Молитвенник

Вже вийшов з друку.

Оправлений в скірку з золотими берегами коштує — $2.00. Оправлений в полотно — $1.25 цнт.

Замовленя просить ся посилати на адресу:

ORPHANAGE BOOK STORE,
832 North 7th Street, Philadelphia, PA.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

То першою річю, яку він хоче знати є „де знайти доброго лїкаря"

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня ДР-А КАФМАНА, 607 МАРКЕТ СТРІТ, ФІЛАДЕЛФІЯ, то знайдете ПРАКТИЧНИХ СПЕЦІЯЛІСТІВ, за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте, то зауважите, що лїкар є дуже обережний в видаваню ДІЯҐНОЗИ вашої слабости; то є, що він шукає ДОКЛАДНО нащо Ви хорі. Його заведенє є заосмотрене в модні і докладні апарати, так, що коли потреба АНАЛІЗИ КРОВИ, оглянене ЛУЧАМИ ЕКС-РЕЙ, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслїдків докладного розслїдженя НЕДУГИ неможливим є помилка.

ЛІКАР скаже Вам яка є умірковавна ціна за лїчене. Жадин чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його ОПЛАТА задля його великої практики є так низька, так що жаден хорий не повинен обовляти ся йти до него.

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: СТАТІК, ҐАЛВАНІК, ФАРАДІК і ГАЙ ФРІКВЕНСІ ЕЛЕКТІСІТІ; ОЗОНЬ ІНҐАЛАТОРІЮМ, ЕЛЕТРІК ОСКІЛЛАТОРС і инші модерні апарати.

ПРИЙДІТЬ ДО НЕГО І СТАНЬТЕ ЗДОРОВИМ

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА

Години: від 9-ої рано до 8-ої вечером.—Недїлї: від 10-ої до 1-ої.

DR. CAUFFMAN,

607 MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Від десяток лїт знана Вам фірма банкова

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

(Під контролею правительства держави Ню Йорк)

має честь повідомити, що таксамо як давнїйше, так і тепер:

Пересилає гроші,
Продає шифкарти, і
Полагоджує другі справи, входячі в обсяг діланя.

Пишіть по інформації, або приходіть на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,
141 Washington Street, : : : New York City.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

Вересень 12. н. ст. Римо-католицькі сьвята. Пресьвятого Імени Марії. Сьвятого Гуг. ісповідника.

Серпень 30. ст. ст. Українсько-католицькі сьвята. Пятниця. Сьвятих отців наших патріярхів константиногородських: Александра. Йоана і Павла Нового. Піст.

На літурґії.

Ризи сьвітлі.
Антифони повседневні.
Тропар Хреста. Слава і нинї кондак хреста.
Прокімен, Аллилуя і Причастен пятниці.
Апостол і Евангеліє: до Галатів 201. і Марка 20.
Отпуст дневний з помпинаєм служби хреста і сьвятих.

Вересень 13. н. ст. Римо-католицькі сьвята. Сьвятого Маврилїя, епіскопа і ісповідника.

Серпень 31. ст. ст. Українсько-католицькі сьвята. Субота. Положеніє чесного пояса Пресьвятої Богородиці.

На літурґії.

Ризи сьвітлі.
Антифони повседневні.
Тропар празника. Слава і нинї кондак празника.
Прокімен, Аллилуя і Причастен празника.
Апостол і Евангеліє: до Коринтян 130. і до Євреїв 302.; Матея 93. і Луки 54.
Отпуст дневний з помпинаєм служби празника.

Вересень 14. (ст.ст. 1.) Недїля.

Римо-католицькі сьвята. Недїля 14. по Пядесятниці. Піднесенє Сьвятого Хреста

Українсько-католицькі сьвята. Недїля 14. по Сходї Сьвятого Духа. Початок Індикта, то є Нового Церковного року. Сьвятого преподобного отця нашого Симеона, столпника і архімандрита, і матери його Марти. Собор Пресьвятої Богородиці в Мисниїх. Сьвятого мученика Айтатала. Сьвятих мучениць сорок женщин ісьвятого Амуна, діякона і учителя їх. Сьвятих мучеників: Калїсти, Євода і Ермоґена, самобратїй. Память праведного Ісуса, сина Навина. Глас 5.

На літурґії.

Ризи сьвітлі.
Антифони недїльні.
Тропарвоскресний 5. гласа, тропар індикта і тропар сьвятого, кондак воскресний 5. гласа. Слава кондак сьвятого, І нинї кондак індикта.
Прокімен і Аллилуя індикта і сьвятого.
Апостол: до Тимотея 282. і до Коринтян 170.
Евангеліє: Луки 13. і Матея 89.
Причастен індикта і сьвятого.
Отпуст воскресний з помпинаєм сьвятого.

Індикт є слово латинське і по нашому значить „заповідженє" або „означенє". В давнину за часів римських імператорів, які завоювали значну часть знаного тоді сьвіта під своє панованє, була установа, що не йно самі горожани, то є Римляни, мали платити данину або податок, але й всї народи і племена, підбиті під власть римської держави. Податок той платили всї в місяци вересни, а першого дня того місяця, себ то нинї, заповідали або голосили сей податок по цїлій римській державі. В сїм дни не йно заповідали податок, але й означували, кілько того податку мало бути. За римських часів індиктом називали час пятнайцяти лїт, який дїлили на три части по пять лїт. В перших пятьох лїтах приносили на податок желїзо і мідь, в других пятьох лїтах приносили срібло, а в третих пятьох лїтах приносили на дань золото. Коли скінчили ся треті пять лїт, то знова зачинали від перших і рахували новий індикт. Звідси й називали нинїшний день „початком індикта" то є нового року.

Ми зачинаємо горожанський новий рік від першого сїчня, та наш церковний новий рік, з яким наша сьвята Церков зачинає всї свої богослужебні книги, обходимо першого вересня так, як постановили сьвяті Отцї на першім Соборі, що відбув ся в місті Нікеї в 325 р. по Хр. Р. Впрочім місяць вересень був в великім числї почитаню у многих народів і в давнїйших часах, особливо у Жидів, які до нинїшного дня заховували сей старинний звичай із місяцем вересием зачинають свій новий рік.

Після переказів і сьвідоцтв сьвятого Письма з місяцем вересием вижуть ся деякі замітні спомини, що сягають глибокої старини, так: в місяци вересни Ной після потопу мав вийти з свого корабля; в сїм місяци Мойсей мав знести Божі заповіди з Синайської гори; в вересни цар Соломон мав посьвячувати велелїпний храм в Єрусалимі; в сїм місяци Ізраїлїтяни сходили ся на празник до Єрусалимо; в місяци вересни прийшла на сей сьвіт жива, нерукотворна сьвятиня Божого Слова, Пречиста Діва Марія; а й сам Господь наш Ісус Христос неначе вивисшив сей день, бо коли першого вересня прийшов до назаретського храму між зібраних Ізраїльтян і заявив, що хоче научати нарід, то коли подали йому книгу пророка Ісаї, вона отворила ся на місци, де було написано: „Нинї літо Господнє прїятно..."

Вересень 15. (ст. ст. 2.) Понедїлок.

Українсько-католицькі сьвята. Сьвятого мученика Маманта. Сьвятого преподобного отця нашого Йоанна постника, патріярха константиногородського.

На малій вечірни.

Ризи багряні.
Катізми нема.
На „Господи воззвах" стихир мученика 3 і преподобного 3, Слава і нинї богородичен, що по стихирах преподобного.
Входу нема.
Прокімен недїлї вечер.
На стихови стихири октоїха 5. гласа недїлї вечер з двома припівами в часослові. Слава і нинї богородичен октоїха.
Тропар мученика. Слава тропар преподобного, І нинї богородичен отпустительний недїлї вечер по гласу наславника.
Отпуст середний з помпинаєм служби ангелів і сьвятих.

На літурґії.

Ризи сьвітлі.
Антифони повседневні.
Тропар ангелів, Слава кондак ангелів, І нинї кондак храма, як храм господський або богородичний, а як нї, то богородичен по гласу наславника: „В молитвах неусипающую..."
Прокімен, Аллилуя і Причастен понедїлка.
Апостол до Галатів 202.
Евангеліє Марка 21.
Отпуст дневний з помпинаєм служби ангелів і сьвятих.

Римо-католицькі сьвята. Сїм Болїв Пресьвятої Діви. Сьвятої Катерини, вдовиці. Сьвятого Нікомеда, мученика.

Відновіть свою передплату на „Америку"!—(Огол.)

З ВІДНЯ

Два рази на тиждень буде появлятись „Український Прапор" від слїдуючого тижня, а се вівторок і пятницю пополудни. Слїдуюче число вийде дня 19. с. м. Адреса редакції, адміністрації і експедиції містить ся тепер у Відни, VII., Mariahilferstrasse 88 A, Zitahof, II. Stiege, I. Stock, Tur 3, Telephon 31,-278. Години для сторін від 10 до 12 рано що дня кромі недїль.

У Відни пробуває тепер значне число громадянських діячів з Галичини і Буковини. Кромі урядових представників західної области Укр. Нар. Републики, а се посла Володимира Сінґалевича і відпоручника західно-українського державного секретаріяту (тепер диктатури) Осипа Бурачинського, проживають у Відни: буший президент державного секретаріяту др. Кость Левицький, бувші державні секретарі: др. Артимович, др. Степан Баран, Олександер Пісецький і др. Льонгин Цегельський та бувші посли до австрійського парляменту, зглядно до галицького або буковинського сойму, пізнїйше члени Укр. Нац. Ради: Др. Галїп, др. Днїстрянський, др. Колесса, др. Кормош, др. Евген Левицький, Лев Левицький, Лукашевич, др. Теофіль Окуневський, Семака, Спинул, др. Трильовський, бувший член палати панів і міністер здоровля др. Іван Горбачевський, вкінци бувший шеф президії ради держ. секретарів др. Здерковський; з Наддніпрянської України: міністер закордонних справ Вол. Темницький, посол Вячеслав Ліпінський, міністерський радник Андрій Жук, рад. пос. Політика, бувший міністер шляхів Бутенко, ґенерал лїкар др. Окопенко, ґен. Дроздовський, поет Олесь, редактор др. Піснячевський, редактор др. Кушнір, інтендант др. Зелинський, дир. Степаненко, дир. Сербиненко, ред. Калинович, і цїлий ряд инших визначних Українців. На Семерінґу живе бувший президент ради народних міністрів Вол. Винниченко, а в околиці Відня бувший міністер фінансів Кривецький. У Відни остали на дальше аж до можливости повороту до краю всї українські урядовці бувших австрійських урядів, яких майже в цїлости приділено до лїквідації. Вкінци на українській військовій станици у Відни для вертаючих з італїйського полону українських вояків пробуває около сотка українських офіцирів під командою атамана Кириці і значна скількість жовнірів. Всї нетерпеливо вижидають хвилї повороту на рідну землю, помагати на місци в будові української держави.

Др. Василь Панейко, бувший редактор „Діла", тепер державний секретар закордонних справ і заступник голови української мирової місії в Парижи, приїхав перед кількома днями до Відня, щоби взяти участь в нарадах українських дипльоматів, які дня 6. с. м. розпочали ся в Карльсбаді під проводом міністра закордонних справ Володимира Темницького. Др. Панейко, в якого головно руках спочивала оборона українських державних інтересів щодо східної Галичини перед польською заборчостию, був уже в Карльсбаді на згаданих нарадах і сими днями вертає назад до Парижа, де має вирішити ся тимчасовий статут для східної Галичини. Рішить його рада чотирох по заявленю опінії двох головних інтересантів: Українців і Поляків, при чім за сягнуть також і думки Жидівсіоністів і д-ра. Маркова, яко представника галицьких москвофілів. Начерк статута Поляки вже предложили і ми подамо його на иншим місци. Рішить ся він засадничо від основного рішеня ради чотирох, що східна Галичина не має бути складовою частию польської держави і що про її будучність вирішить доперва плебісцит, — бо східну Галичину трактує відразу яко польську провінцію з маленькою автономією. В нарадах мирової комісії для розвязки галицької справи наші мимо запросин доси участи не брали.

Пишіть до Книгарні „Америки" по пінник книжок.—(Огол.)

СТАРУЩІ ПОЛЇПШИЛО СЯ

по уживу лиш одної

КАЛЬВАРІЙСЬКОГО ВИНА ЛЇЧНИЧОГО

Вдячний син, гор. А. Ярчинські, 318 Ґерден ул. Кеноша. Віс. в листі датованім до нас дня 29. марця 1919 дякує тими словами:

„Мати моя терпіла довгий час, але від хвилї, коли зачала уживати КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛЇЧНИЧЕ, чуєть ся дуже добре. Посилаю єще по одну бутельку, дякуючи рівночасно за поміч".

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛЇЧНИЧЕ помагає так молодим як і старим в терпіньях жолудкових.

Як терпите на біль голови, дрощі, обяви нестравности, отяжілість по їдженю, брак апетиту, нехіть до праці, брак енерґії, пригноблене умислове, почуте загального ослаблення, зачніть зараз уживати КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛЇЧНИЧЕ.

Не містить жадних штучних барвників.

Нинї єще в наближши аптиці у нашого аґента або вирост від нас купіть фляшку. Ціна $1.35.

НАША ҐВАРАНЦІЯ

На довід нашого достовіря зобовязуємо ся публично звернути кождий цент тому, хто удовіднить, що наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛЇЧНИЧЕ не є таким як пишемо.

WROBLEWSKI COMPANY
Одинокі фабриканти
196 East 4th St.
A. Ph.
New York, N. Y.

З ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

В державнім Департаменті заграничних справ (Департамент оф Стейт) зорґанізовано окремий урядовий відділ для російських справ під назвою „Відділ Російських Справ," під начальством шефа Бейзіля Майлса. Доси справи Росії належали до загального „Відділу Близкого Сходу," з котрого їх власне тепер вилучено в окрему канцелярію.

Для означеня тої частини бувшої австроугорської монархії, яку звичайно називаєть ся Німецькою Австрією, Департамент Стейту приняв назву „Австрійська Республика" і звертає увагу, щоб в кореспонденції з всякими урядами, напр. в справах паспортових, уживати тої назви.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Компанія AMERICAN WOOLEN COMPANY подає до відома заінкорпороване фірми HOMESTEAD ASSOCIATION, Inc., Room 1111, 245 State St., Boston, Mass.

ЦІНИ—ЦІЛЇЮ Homestead Association, Inc., є поправити мешкальні відносини робітників працюючих в фабриках American Woolen Company і помочи їм в ПОСІДАНЮ ВЛАСНИХ ДОМІВ.

СПОСОБИ—The Homestead Association, Inc., виготовить пляни спільно з робітниками, працюючими в American Woolen Company на значне число гарних відрубних домів, положених у вигідним віддаленю від фабрик American Woolen Company. Сїдоми будуть тривалі, сильної конструкції, з чотирох, пяти, шістьох або більше кімнат, з всїма найновійшими вигодами.

Сї доми будуть продавати сядля працюючих в American Woolen Company **ПО ЦІНЇ КОШТУ.**

Грошеві позички будуть уділяти ся для працюючих в American Woolen Company на 4½% на закупно сих домів.

Перша сплата буд евиноситн найменьше 5% від загальної продажної ціни в часї продажи. Дальші сплати будуть поділені на місяці в висоті відповідній **до ренту платного за такі доми.**

В місячні сплати будуть вчислені **НАЛЕЖИТОСТИ ПРОЦЕНТОВІ, ПОДАТКОВІ І АСЕКУРАЦІЙНІ,** а оставша сума буде зачисляти ся на обниженє морґечу.

На підставі сего пляну, властитель хати буде сплачувати свій морґеч пайками рівночасними ся **ЗВИЧАЙНОМУ РЕНТОВИ.**

Ся Homestead Association, Inc., буде також давати морґечі на **4½% на квартальних порахунках** навідрубні доми закуплені працюючими в American Woolen Company до 75% їх дійсної вартости, коли властитель хати зобовяже ся сплачувати морґеч на слїдуючім плянї місячних сплат:

Висота позички	Сплата місячно	Разом сплата місячно
$1000	$6.50	$6.50 до $10.00
$1001—2000	7.50	11.00 до 15.00
2001—3000	8.50	16.00 до 19.50
3001—4000	9.50	20.50 до 24.50
4001—5000	11.50	26.50 до 30.00

The Homestead Association, Inc., прийме лише нові морґечі. Під жадним услівєм не дозволить ся на перенесенє істнуючого морґечу на **Homestead Association, Inc.,**

БУДІВЕЛЬНІ ПОЗИЧКИ будуть також уділювати ся на повисших услівях морґечів для працюючих в American Woolen Company таким, котрі хотять будувати пооденокі доми після їх власного пляну.

Кожда особа працююча в American Woolen Company дня 16-го червня 1919 р. або кождий працюючий обезпечений полїсою **GROUP LIFE INSURANCE** через American Woolen Company буде управний до повисших користий.

The Home Association, Inc., буде випозичати гроші лише на поодинокі доми, в яких побравший позичку буде замешкувати.

American Woolen Company
Wm. M. Wood. President.

СЬМІЙТЕ СЯ ДО РОЗПУКУ!

ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ КРУЖКІВ.

Появила ся з друку нова комідія

ЧЕРВОНА СВИТКА

Ціна 20 центів.

Виступає вісїм мущин і дві женщини

Про сю комедію скажемо лиш се, що написана вона на пітставі повісти Гоголя „Ярмарок в Сорочинцях". Думаємо, що се вистарчає для оцїнки сеї комедії, бо і хто-ж не знає щирого поважного гумору артиста в описах України — Гоголя.

В кождій місцевости повинні відограти сю комедію, місто давати твори партачів.

Набути можна в книгарні „Америки". Замовленя і гроші шліть на адресу:

„AMERICA",
827 N. Franklin St., Phila., Pa.

НОВЕ МУЗИЧНЕ ВИДАНЄ

ВЖЕ ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА

вибір 10-ти найкрасших українських народних пісень під нотами на соля з супроводом фортепяна. Упорядкував Мих. Зазуляк. Сторін 32, в гарній оправі.

ЦІНА $1.50.

Кождий співак і кождий кружок музичний повинен набути сю збірку.

Замовленя просить ся висилати до:

„AMERICA",
827 N. Franklin St., Phila., Pa.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ПОХОРОННИК

М. НЕСЕВИЧ,
817 North Franklin Street,
Philadelphia, Pa.

В разї нещасливого випадку прошу памятати на мою адресу і з довірєм звернутись до мене.
Bell Telephone: Market 1320.

ЧИ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ ВАРТА У ВАС 2 ЦЕНТИ?

Як Ви терпите на жолудок або нирки, на біль голови, розстроєнє, нервовість, утрату апетиту, індіґестію, брак крови, інсомнію, ревматизм і біль в хребті, пішліть нам двоцентовий лист з Вашою адресою а ми вишлемо Вам відворотною почтою ЗОВСІМ ДАРОМ, без всяких дальших обовязань на три дни лїчене ЮВІТО, споряджене з чистих, лїчничих зел і поручене тисячами уживаних. Адресуйте:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 26., Pittsburgh, Pa.

РЕВМАТИЗМ

ДОМАШНИЙ СПОСІБ ЛІЧЕНЯ ПОДАЄ СЕЙ, ЩО ЙОГО МАВ.

Весною 1893 р. мене вчепив ся мускулярний і острий ревматизм. Я терпів на него тяжко понад 3 роки. Я пробував лїк за лїком, доктора за доктором, однак вони менї лише хвилево помагали. Вкінци я знайшов лїк що вилїчив мене цїлковито і ревматизм вже більше не верцув. Я дав сей лїк кільком, що рівнож мали ревматизм і він всїх їх вилїчив.

Я хочу, щоби кождий, що терпить на ревматизм, спробував сего уздоровляючого средства. Не посилайте анї цента: лише пришлїть свій адрес і імя і я вишлю Вам даром на пробу. Коли ви його вужиєте і переконаєтесь, що воно зможе вилїчити вам ревматизм, тодї можете заслати ціну за него, одного доляра, однак приймїть до відома, що я не хочу ваших гроший, аж доки ви не будете вдоволені і самі їх заплете. Чи се не справедливо Чому терпіти довше, коли даром обіцюєсь вам певну полекшу. Не відкладайте. Пишіть нинї:

Mark H. Jackson,
No. 382F Gurney Bldg.,
Syracuse, N. Y.

Мр. Джексон відвічає за правдивість сего оголошеня. — Пуб.

Bell Phone: Dickinson 3993-M
РУСЬКИЙ ЛІКАР
DR. IGNATIUS STANKUS,
1210 S. Broad St. Philadelphia.
Години приняти: від год. 9. рано до 5. пополудни; в четвер від 6 до 9. вечером. В недїлю від від 9 години рано до 4. попол.